

БҮРТ-МОНГОЛЫН ҮНЭН

ВКП(б)-ийн Обком, БМАССР-ийн Верховно Советэй ба ВКП(б)-ийн Улан-Уддын Горкомой орган

71 (3375) 1941 оной мартын 26, среда СЭН 10 МҮНГЭ

Мүнөөдэрэй номерто:

ТҮРҮҮ БАШЦЭГ: Ариг сэдэрэй түлөө тэмсэ. Ажалай нормонуудыг ехэ болгох шухала (1-дахи нюур); Малажалай талаар социалистическэ мурьсөөнэй республиканска журин тогтоол (1-дахи нюур); ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ: Коммунистууд малажал дээрэ түрүү үүргэ эзэлнэ. ВКП(б)-гэй Обкомдо.

Политическэ хэмжээгээ дээшлүүлхэ (2-дахи нюурта); М. ГЕРШЕВИЧ—Арбан жэлэй амжалтата зам. (2-дахи нюур); ЯРУУНЫН АЙМАГАЙ «УЛААН ТУГЯ» КОЛХОЗ—ВСХВ-дэ КАНДИДАТ: Эхэ хониншоо хоёр түл абаха О. ЦЫДЕНОВ—Манай

хүдэлмэрин дунгуу ба зорилгоонуу ЦЫЖИПОВ—Хонинажалай ашаг үгэлгэ ехэдхэхэди (3-дахи нюурта); Тарилгын үндэр шанарай түлөө (3-дахи нюурта); В помощь изучающим бурят-монгольский язык (4-дахи нюур); Европа ба Африкадахи дайн (4-дахи нюур); Ноёной хүүбүн.

АРИГ СЭБЭРЭЙ ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЭ

Предприятнууд дээрхи халам муухай байдалыг усадхаха, бог шоройе бүрэн сайлуулаха, тэндэ саг үргэлжэ ариг сэдэрээр, бодото гуримтайгаар байдалын шухала зорилго ВКП(б)-гэй Бүгэсоюзна XVIII конференциер табигдаан байна. Энэ зорилгыг шийдэхэ хэрэгтэ нөгшөшье үдэр удааруулжа болоогүй!

Фабрика ба завод бүхэндэ ариг сэдэр сахижа асуудалыг мүнөө үедэ шуудшадан табигдаан ушарын юуб бол, мүнөө сагай түрүү техникээр босгогдодон социалистическэ предрият ариг сэдэрээр ба бодото гуримтай байгаагүй наа, эрхэмээр хүдэлмэргэ шадахагүй байһан ээл.

Хаана заводой цехүүд, газаруурһа халам муухай, бог шоройдоо даргалханхай байна, хаана хэрэгсэл зөбсөгтэй, сарьёнь гуримгүйгээр бутаржа гүйснэ, тэндэ үндэр бүтөөсэтэйгээр ба эрхим шанартайгаар ажаллаха аргабайдал байхагүй гэжэ, XVIII партиконференци дээрэ нүхэр Маленков заарһан байна. Гуримаа алданхай ба халам муухайгаар байһан газарта—хэжэ байһа ажаллайгаа түлөө харюусалгагүй абадал тохёолдог ба жаг заршамын бүдэ, муу байха юм.

«Олон предриятнууд дээрэ байгаа культурагүй, ношо задагай абадал болбо хүдэлмэришэдэй, мастернуудай, инженерүүдэй ажалыг эмхидхэгдэ наа ушаруула, төлөнөрэй хүдэлмэришгөө сагыг ашагтайгаар хэрэгжлгэжэ тойбо хэдэг байна. Энэ бүгэдэ хадаа предриятнын үйлдэбэрин хүсэшадалыг доошлууна, продукция гаргыг бага болгожо, мүн тэрөөнэй шанары муухана.» (Маленков).

Манай республикын ажайлэбэрин зарим предриятнууд болбо XVIII партиконференци шийдхэбэрин үндэр хуури дээрэ, ариг сэдэр ба бодото гуримтай байхын түлөө сусаршаггүйгээр төсөөжэ байна. Улан-Удын ПЗВ дээрэ котельна, паровоз-механическа, паровоз-сугуулын цехүүд мүнөө үедэ үнэхээр болбосон ба ариг сэдэр боложо эхилэ. Хүдэлмэрин газардахы халам ношо байдалыг бүрэн усадхаха, халам гуримтай болгоно.

Котельна цехэй парторганизацпн үүсхээр, тэндэхэ бог шоройе сэдэрэлтэ эмхидхэгдэжэ, хэдэн арбаад тэртээр зөвжэ хаяба. Иймэ ариг сэдэр ба гуримтай болохоной ашаар, котельна цехэй бүтөөл гаргадаг продукциянь шанар байжарна. Тэршэлэн, Селенгын нароходствын судло-заабарилгын заводой түмэр даргалалгын цех халам муухай байдалыг усадхахын түлөө тэмсэдэ байн жэшээ харуула.

Тэхэ зуура, мүн ПЗВ-гэй сталь хайлуулгын цех бог шоройдо даргалханхай байһашье, заводойн хүтэлбэришгэеи энэ ариг сэдэр ба гуримтай болгохо тухаа ямаршье хэмжээ абанагүй. Эшөөнэй гэмээр, технологическа заршам ба хүдэлмэрин график эбдэгдэнэ, тигр мүнөө голодооо ехээр гаргажа, гүрэндөө туха хохилд ушаруула.

Зерим фабрика ба завод дээрэ халам ношо байдалаа уламжаалан, тэндэ байһан сарьё, хэрэгсэл гуттадаг ба тухтэ ушарнууд бин.

Манай түмэр зам дээрэ, станцинууд

ба вокзалнууд дээрэ культурагүй, муухайгаар байһаар. Тэндэ пол дээрэн бог шорой дүүрэн бутаржа хэбтэдэг, ханануудын сагаадангүй, даг хире болонхой байдаг. Ушар нимэһээ, хаахаанагүй ариг сэдэрээр, культурна—болбосонгоор байхыг эригдэнэ.

Зүгээр, ариг сэдэрээр байха тухайда манай парти ба правительствын табигдан эрилтэ болбо гансахан предриятнуудта хабаадаха юм гэжэ ойлгожо яабашье болохогүй. Ариг сэдэрээр байлжа, большевистскэ гурим байгуулжа хадаа манай хүдөө нотагуудта, түбхын түрүүндэ МТС-тэ, совхоз ба колхоздо, хүдөө нотагууддахы эмхи-суртагуудта хабаадаха болоно.

Цагаан-Уданий МТС-эй мастерскойе тойрон ба машинын сарай сооно хэлэшгүй муухай, халам байдалтай. Тэндэ эбдэрхэй түрүхэй түмэр түлэгэһөө гадна, үбдэгтэ тулама аргал шөбхэ үжэжэ хэбтэнэ. Машина тракторнууд, тэдэнэй запас частынуудыг МТС-эй бууса дээрэ үй үргэлжэ бутаржа хэбтэдэг юм.

Кяхтын МТС-эй дэргэдэхэ столово соонь харанхы, муухай аад, пол дэгуурнын шал войтон, уһан урдажа байдаг.

Хүдөө нотагуудта культурна болбосон байдалай үлгэр жэшэе харуулжа үүргэтэй байһан клубуудын халам муухай ба ношо задагай байһаар. Яруунын аймагай, Ухэрэй сомоной клубын эзлэгүй хоонон гэр шашы байдалтай. Пол ба птологын ехэнүүд заабартай, үргэлжэ халхин, саһан үжэжэ байдаг. Бага «Бага Булаг» артелини дэргэдэхэ (Кяхта) клуб бог шоройдоо даргалханхай ба хүйтэн, харин тэрэннэ архилгэше Чагдуров гэгшэ юушье хэнгүй, минн бууна.

ВКП(б)-гэй XVIII партиконференци шийдхэбэрин шудалан танилсаһан түрүү колхозуудай членүүд культурна болбосон ба ариг сэдэр байдалай түлөө шууд ородоно. Эдын аймагай, Дээдэ-Бургалтын сомоной, Сталинай нэрэмжэтэ артелини членүүд колхозойгоо центр дээрхи улпануудай ба харша соогуурхи наг шөбхэ, бог шоройе армилгаад, ариун сэдэр болгобо.

Советскэ гурэн болбо ажахын хүтэлбэришгэдтэ фабрика ба завод, шахта ба бусад угаа ехэ үшэтэ зөөри хоршонуудыг шийдэжэ үгэнэ. Тэндэ гамтайгаар, тарианаар хандаха, бүрэн бүтэн задан байлгахы, большевистскэ гурим тогтоохо тон шухала.

Предрият, МТС, совхоз ба колхозой ажал үйлдэбэри дээрэ ариг сэдэрээр ба большевистскэ гуримтайгаар байхэ гэшэ тэндэ ажаллажа байһан хүдэлмэришгэдэй ба колхознуудай дунда шанга жаг заршамтай ба социалистическэ зөөридэ гамтайгаар хандадаг байһынь гэршэлхэ байна. Зүгээр, халам муухайгаар байгшадые хайрагамгүйгээр хэлэхэ хэрэгтэй. Ажал үйлдэбэри дээрэ ариг сэдэрээр байхын түлөө үдэр бүридэ, час бүридэ оролохо ушартай. Энэ хэмжээбуулга хадаа, минн кампанисалан үнэргэхэ саг зуурын хэрэг бэшэ, харин хүдэлмэришгэд ба бүхы ажалшадай саг үргэлжэ анхаржа байха ариун үялгань болохо ёһотой.

Оглыне—доцент, биологическа наукануудай кандидат, биохимия кафедрей дагша, институтай директорые нурагсалгай талаар оролошо.

«АЖАЛАЙ ОТЛИЧИН ТҮЛӨӨ» МЕДАЛАР:

- 1. АХУНЦ-ЗАДЕ Идрис Мажед Гусейновиче—биологическа наукануудай кандидат, субтропическа культурануудай кафедрей дагша.
2. ГАЗАРЯН Арзун Арзунановиче—доцент, марксизм-ленинизмше шудалалгын кафедрей дагша.
3. МУСТАФАЕВ Вагиадина Мажед Оглыне—доцент, техническэ наукануудай кандидат, электротехникын кафедрей дагша.
4. ХАЛИТОВ Абдул Самед Амир Аслам Оглыне—ветеринарна факультетдэй лекан.

Эндиүмэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН. Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Ажалай нормонуудыг ехэ болгохо шухала

Хүдөөажаны кумьтурануудай ургасмы, малажалай ашаг үгэлгэ дээшлүүлхэний түлөө колхознуудай ажалайн түлөөнэ нэмэжэ түлэхэ тухайда СССР-эй Совнаркомой ба ВКП(б)-гэй ЦБ-гэй тогтоол болбо ажалай бүтөөсыг улам дээшлүүлхэ бүхы аргануудыг хангана. Энэ тогтоолыг эрхэмээр бөөлүүлжэ, адууна мала арбидхан олошоруулхын, үндэр ургаса ургуулхын тулада—артелини ажал хүдэлмэрин дутуу дундагуудыг барандан элрүүлхэ ба бүхы колхознуудтай бүтөөсө өхэтэ ажалыг туйлаха. Колхозуудай ажалыг зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэй.

Тус тогтоолой тон гүнзэгү үдхынь ойлгоод байхадаа, нэн түрүүндэ, нормонуудыг шөнөдхөхө, бүри ехэ болгохо шухала гэжэ ханана. Бодото байдалыг хараад үзэхэдэ, манай эндэхы колхозууд аяр арбан жэлэй саад тээ тогтоогдон нормын ёһоор ажаллажа байдаг юм. Иймэ ушарнаа, үйлдэбэрин бүтөөсө ааляр дээшлүүлхын, ажал хүдэлмэрин эмхигүй байдагынь эли болоно.

Үнгэрэн арбаад жэлэй хугасаа соо манай артелинууд маша ехээр ургажэ, урагшаа—хүгжэлтын замаар дабшаба.

Манай колхоз мүнөө Кяхтын аймаг доторхи түрүү, томо артелинуудэй нэгэн боложо шадаа. Адуу малнай арба шахуу мянган толгой хуорээр үзэбэ. Тэдэнэй динлэнхи хубинь томо үүлтэртэй. «Колхозуудай хамтын малажалыг хүтэжэжэ хэмжээбуулганууд тухайда» парти ба правительствын тогтоолыг бодото дээрнэ бөөлүүлжэ, ашаг үгэлгэ өхэтэй 5 фермэ эмхидхэхэди. Артелинимай 170 гаран малшад XVIII партиконференци материалнуудтай ба колхознуудай ажалай түлөө нэмэлтэ түлбэри тухайда тогтоолой танилсажа, 1941 оной торшо соо адуу малайгаа тоо толгойе 10 проц. олошоруулхын, тул абадга, орооной кампань ба малай үбэлжэлгы жэшэтэ хайнаар үнгэрэхын түлөө хэзээ-хэзээгүйхнээ элбихтэйгээр төмсөжэ байна.

3000 гектар тариалангаа байн шанартайгаар өлдөжэ, га бүрин арбаад шахуу центнер тариа хурнадаг болооди. Элдэжэ байһан газар дээрһэн энэ жэлдэ гектар бүрин 11—12 центнер ургаса абаха зорилготойди.

Манай колхознууд колхозно центрөө культурна болбосон болгохын түлөө угаа ехэ оролдогто гаргана. Бутархай-таранхай нуудалда бусалтагүй өсө табигдаа. Бүхы колхознуудай гэр байрнуудын колхозой центртэ урилагданхай. Хэдэн олон байшангууд, полесовой стан, бани, правлений гэр шэээр баригдаба; 3 худал малтагаа.

Хэрбөө хүдэлмэри хүсэд зүбөөр эмхидхэхэд, колхознуудай ажалайн түлөөнэ зүбөөр хэлдэг байбальы, манай колхозой амжалта бүри ехэ байхэ юм. Тээд, ажал хүдэлмэри дэмвай дутуунууд үшөө олон гэжэ тэмдэглэхэ шухала. Түбхын түрүүндэ, түлбэри буюуугаар хэлдэнэ: түсөөбөө дүүргэнг ба дүүргэгүйшье колхознууд аб-алин ашаг олзо абадга байха юм. Энэ хадаа түрүү колхознуудыг уриалуулаха хэрэгтэ, тэдэнэй эергыг үргэдхэхэ хэрэгтэ бата бөшө наа ушаруула. Колхозой ажалда хабаадалсадаггүй хуураг-колхознигуудтай эрид шанга тэмсэл соосожэ үшөөл шалаагүй байнади. Мүнөө 80 ажалта үдэр олоогүй колхознуудыг малайда бин.

Галта, ажалай бүтөөсыг улам дээшлүүлхын тулада саг үргэлжин бригадануудыг, эвонигуудыг байгуулжа явгалда халуун анхараг хандуулжа шухала. Малажал ба тариалангай дээрэ хүдэлмэри түрэг-түрэгөөр нэлэхэ абадал хадаа колхознуудай харюусалгынь багадхэг байна. Манай колхоз саг үргэлжин эвонигуудыг тогтоохноо хажуугаар, ажахын бригада эмхидхэхэ. Энэ хадаа түлөө-залша зөөхэ т. м. гэрэй хүдэлмэриһөө колхознуудыг өүлөөшэ.

Колхозой ажалыг адуулуугаар хүтэлбэрихын ба эрхилхын тулада колхозникын бүхэний ажалыг зүбөөр эмхидхэхэ, түлбэриг зүбөөр хэхэ хэрэгтэй. Түрүү колхозуудай ба эршэмтэйгээр ажалдаг эрхим колхознуудай жэшээгээр, артелинуудтэ ажалай бүтөөсын нормонуудыг ехэ болгохо саг тула! Энөөн дээрһөө үндэр бүтөөсө ажал, колхозно байгуулалтын улам саашадаа бөхжөн мандаха абадал дундыдаха байна.

Д. ЦЫРЕНЖАПОВ—Энгалсын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: СССР-эй Ардай Комиссарнарай Советдэй Түрүүлэгшын оролошо ба СССР-эй Госпланай түрүүлэгшэ Максим Захарович Сабуров. ТАСС-эй фото.

Малажалай талаар социалистическэ мурьсөөнэй республиканска журин тогтоол

Малажал тухаа 1941 оной январь—февраль нарануудай материалнуудыг каража үзөөд, үбө тэжээлыг ямаршье хингалдгүйгээр гаргашалжа байһанай, ветеринарно-зоотехническэ хүдэлмэрин түшөө хантайгагүй ба колхозуудай малажалай ферме, бригада дээрэ ажалай эмхидхэл муу байһанай өсөөтэ, нлангаа валгуу малай хорохо ушарнууд Селенгын, Прибайкальска ба Закаменай аймагуудта үзэгдөөр байна гэжэ журин тэмдэглэнэ.

1940 оной муну башээр түгэсхөн ба малай үбэлжэлгэдэ барагтай хайнаар бөдөхөн Баргаланай аймаг болбо ханаагаа амарыг гаргажа, малажалыг хүтэлбэрихэ хэрэгтэ нуладхаба, энэньнэнь боложо, туганууд—1,8 проц., хуригад—3,3 проц., поросенконууд—2,9 процент хороон байна. Гэхэ зуура, хуригад хоролто болоно процентын үнэргэгшэ жэлэй энэ үлэхинөө өхө байха юм. 1941 оной мартын 10-най байдалыг январь нарын мээнтэйгэ сасуулаад үзэбэл, үнөөн, эхэ хонин ба гахайнуудыг хороон байба.

Гэхэтэй хамта, Мухар-Шэбэрэй аймагай хүтэлбэришгэд өөһөднөө зорилгоныг зүбөөр ойлгожо, малай үбэлжэлгыг, түл абалгыг ба 1941 оной зоотехническэ барилгада бөдөхөлгэй хүдэлмэриг нилээд хайнаар эмхидхэхэ.

1941 оной январь ба февраль нарануудта түл абалгын түсбөыг: туганууд—98,5 проц., хуригад—99,3 процент ба поросенконууд—99,1 процент хангажа, тугаүүлһэн байна; аймагай 22 колхоздо нэгшье мала үхөөгүй гэжэ журин тодорхойлоо.

Заиграйн аймагай колхозууд, өөһөднөө хүдэлмэриг нилээд хайжаруулба.

Малажалай талаар социалистическэ мурьсөөнэй Республиканска Журин тогтоолонь:

1. БМАССР-эй Верховно Советдэй Президиумай дамжуулгын Улаан Тугые Баргаланай аймагһаа (ВКП(б)-гэй АК-гэй секретарын нүхэр Сосов, Айсоведдэй Гүйсэлкомой түрүүлэгшөн нүх. Бөртүв.в. АЗО-е даагань нүхэр Будав) бусаан абажа. Мухар-Шэбэрэй

аймагта (ВКП(б)-гэй АК-гэй секретарын нүхэр Будав, Айсоведдэй Гүйсэлкомой түрүүлэгшөн нүхэр Будажабэ, АЗО-е даагань нүхэр Тонгөө) үгэхэ.

Тэршэлэн, Журин болбо үнэргэгшэ жэлэйнь адуу тухайда Мухар-Шэбэрэй аймагай хүтэлбэришгэдтэ уридшалан хануулаа гэбэл, 1940 оной эхин кварталда малажалыг хүтэжөөгөөр хайн үрэ туйлан аад, хоёрдох квартал соо хүтэлбэрөө нуладхан-наан, түлэй хоролто өхөдөн ба малажаллаар бусад показателнуудаашье муу болгоһон байгаа.

2. БМАССР-эй Верховно Советдэй Президиумай дамжуулгын Улаан Тугые абаха түрүүлгын кандидата—Баргаланай аймагыг ба хоёрдох кандидата—Заиграйн аймагыг тоолохо.

3. БМАССР-эй Верховно Советдэй Президиумай дамжуулгын Улаан Тугые абахын тулада, гол түлэб ямар показателнуудыг туйлаха хэрэгтэйб гэжэ: малай үбэлжэлгы эрхэмээр түгэсхэхэ, заау малнуудыг бүрэн хайнаар тугаүүлхэ, нийтэ зоотехническэ хэмжээбуулгануудыг эрхэмээр үнэргэхэ, агротехническэ хэмжээбуулгыг бөөлүүлхын тулада сабшалан, хадаан дээрэ колхознуудай олоороо хүдэлмэриг эмхидхэхэ, зоотехническэ барилгыг дары абуулжа ба баталадан түсбөй ёһоор колхоз бүхэндэ бүхы товара фермэнуудыг малаар хүсөөхэ, мүн тэршэлэн малажалай ашаг үгэлгыг эрид дээшлүүлхэ болоно.

Журин түрүүлэгшэ—БМАССР-эй Верховно Советдэй Президиумай түрүүлэгшэ И. БОРСОВЕВ.

Журин членүүд: Газартарялалгай Наркомой оролошо Б. ЗОНХОВЕВ.

ВКП(б)-гэй ОК-гэй Хүдөөажаны танагыг даагшын оролошо Ч. ДУГАРОВ.

«Б.-М. Үнэн» газетын редакциһа Г. НИМБУЕВ.

«Б.-М. Правда» газетын редакциһа И. ХАЗАГАЕВ.

ХРОНИКО

СССР-эй Совнарком болбо нүхэр П. Я. Антроповыг СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхэ металлургиин ба химиян ажахын Советдэй членой үялгааа су-

дөөлжэ, Үнгэтэ металлургиин Ардай Комиссарай нэгэдгээр оролошоор томилохо, үнгэтэ металлургиин Наркомдай Коллегии составта оруула.

П А Р Т И Й Н А А Ж А Б А Й Д А Л

Коммунистууд малажал дээрэ түрүү үүргэ эвэлнэ

Бурят-Монголой АССР дотор колхоз-втухуудай ажалай тусомыне нэмжэ түлхэ тухайда СССР-эй Совнаркомой ба ВКП(б)-эй Центральн Комитетэй тогтоо колхознигуудыне улам шаяга шада...

Тогтоол хадаа социалистическэ хүдөө ажыхы зүб замаар хүжүүлхэ хэрэгтэ парти ба советскэ правительствын оролдолго, анхаралаа саг үргэлжэ та...

Зэдын аймагай колхознигууд тус тогтоолыне айхаотар хүндэтгэнээр угтба. Мүнөө аймагай колхознигууд тогтоолтой танилсажа, тархыне хэрэг дээрнэ бөөдүүлхэ тухаа хэмжээгүй...

Социалистическэ малажалыне усхоборилгэдэ, шэвэнүүд ферменигуудыне амхмэлгэлдэ, мүн малажалай ашаг үгэлгыне дээшлүүлэгдэ Зэдын аймагай колхозууд нилээд амжалтануудыне туйлажа шадат.

1938 оной январин 1-эй мэдээгээр, аймагай бүхы колхозуудта 102550 толгой мал байханаа, 1941 оной январин 1-эй бүрихэхээр, 144000 толгой боложо, 160 процент үлдэн байна. Хароо 1938 ондо малай колхозуудта малай 108 фермэ байгаа ба, мүнөө 222 болоо. Гурбаинаа доошо фермэтэй колхоз байхатгүй.

СССР-эй СНК-тэй ба ВКП(б)-тэй ЦК-тэй 1939 оной июлиин 8-ай тогтоолой ёноор, фермэ бүхэнэхэ малай тоо толгойн минимум байгуулагдайлан байна. Зэдын аймагай 23 колхоз хү товарна ферма дээрэ 28 колхоз хонхой фермэ дээрэ энэ минимумыне үзүүлэн дүүргэсэн байна юм.

Урда жэлүүдтэй асууубал, бүүлэй үедэ малай үхэхэ ушар эрд үсөөрөө, Аймагай парторганизаци хадаа малажалай ашаг үгэлгыне дээшлүүлхэ хэрэгтэ эхэ анхарал табила.

Аймагай коммунистуудай 47 процентив малажал дээрэ хүдэмэриилнэ. Жэшээлхэдэ, 33 коммунист фермыне дагшар, 23 коммунист хонишоор, 23

коммунист колхозой правленийн түрүүлгын оролдошоор амжалдана.

Кировой нэрэмжэтэ колхозой хонхой фермэ мал үсхоборилхэ тусебөө саг үргэлжэ үзүүлэн дүүргэнэ. Мүнөө январин 1-нээ мартын 1 хүртэр 250 толгой туд абаад, нэгшье хороолтогүйгээр түлжүүлжэ байна. Энэ фермыне дагшна коммунистка нүхэр Абдуевагай оролдолгын ашаар, хонхойн тобяр тарган, тэжээлээр элбэг, дулаан ба снээр байраар хангалттай үбөжжэ байха юм.

«Галын Очин» колхозой баалиша, ВКП(б)-тэй член нүх. Д. Батуева үнгэрэгшэ жэдэ 14 үлснээ 14 тугаа абажа, нэгшье хороолтогүйгээр ондо оруулхав байгаа. Мүн ноютагай үүлснэрий үлснээ 1745 литр хү абабан юм.

Сталиной нэрэмжэтэ колхозой хонхой фермэ 1940 ондо мал үсхоборилхэ гүрэнэй тусебмэ 122 проц. дүүргэжэ, Фермыне дагшна ВКП(б)-тэй член нүх. С. Ульзтуевагай ажалаа найнаар эмхидхэбэнэй ашаар, тус колхоз үнгэрэгшэ жэдэ энэ фермааа 115-223 тухаригэй өлсө оруулхан байна.

1939 ондо эхлэн, аймагай колхозуудта тивовой 63 бармажа бүтөөгдөө. Кариновичи нэрэмжэтэ колхозой 7000 гаран малын дудан байраар 100 проц. хангалттай, Нима колхозууд аймаг дотор олон бни.

Байгша оной мартын 1-эй мэдээгээр, аймагай бүхы колхозуудта 6000 шахуу туд абаад, нэгшье хороолтогүйгээр түлжүүлэгдэжэ байна. Салшада ажаа хүдэлжээрэ үшөө найнаар эмхидхэхэ, бүхы малуудуудаа бүри түлжүүлхэ зорилго табилаана. Түрүүшынгээ амжалтаар ханаагаа амаржа огто болохогүй гэшэ.

Тиглэбшье, зарим эхлэ парторганизацниуд малажал тухайда багаар анхарна. Жэшээнь, Каландарашвилиин нэрэмжэтэ (түрүүлэгшын нүх. Тугаринов), «Пятилетка» (түрүүлэгшын нүх. Кожеников) ба бусад хэдэн колхозуудта туд абаалта хангалтгүй байна. Малаа муушаар харуулаг дээрэхэнь, Каландарашвилиин нэрэмжэтэ колхозой 35 толгой жэжэ малын үхөө. Эдэ колхозуудта малажалай ашаг үгэлгыне дээшлүүлхэ, тус колхозуудай хүтээбэрилэгшэд ба парторганизаци хадаа түрүү колхозуудай ажал хүдэмэриин дүй-дүршэлыне халаа абаха тухайда хэмжээлүүлгануудыне бөөдүүлнэгүй.

Дэдэ-Торын сомоной «Улаан Номто» колхозой түрүүлэгшэ нүх. Балгоргов болбо малай бата бэлх тэжээл байгуулаха хэрэгтэ ханалаа табиатгүй дээрэхэнь, үдбөөр дутжа, колхознын хохилотой байдала ороод байха юм. Ж. БАБАЕВ.

ВКП(б)-гэй Обкомдо

- ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Областной комитетдэй ёоро долбо: 1. 1937 ондоо партиан членэй кандидат К. И. Михайловые—гүрэнэй зөөрине урибэзэньн тусеб; 2. 1938 ондоо партиан членэй кандидат М. И. Кириловиче—социалистическэ үшье урибэзэньн тусеб; 3. 1939 ондоо партиан членэй кандидат Л. Н. Икеевые—социалистическэ үшье урибэзэньн тусеб; 4. 1940 ондоо ВКП(б)-гэй член Е. Ф. Климинине—хулгантабанай тусеб; 5. 1940 ондоо ВКП(б)-гэй член Н. С. Шагинине—саг үргэлжэ архадабанай ба салишабанайн тусеб; 6. 1939 ондоо партиан членэй кандидат Л. Н. Шихановые—колхозой зөөрине урибэзэньн тусеб; 7. 1940 ондоо ВКП(б)-гэй член Н. К. Григорьевые—архадабанайн, хулгантабанайн ба колхознигуудыне хуули бусаар хвилгалда абабанайн тусеб; 8. 1931 ондоо ВКП(б)-гэй член И. Д. Щербановые—партияна ба гүрэнэй жаяг заршам абаданайн тусеб; 9. 1939 ондоо партиан членэй кандидат М. П. Плехановые—саг үргэлжэ архадагай, сэрэгтэй жаяг заршам абадан ба парторганизацинаа өөрингөө дураар гаража ошонхойн тусеб; 10. 1940 ондоо ВКП(б)-гэй член А. П. Шергинине—партияна ба гүрэнэй жаяг заршам абаданайн тусеб; 11. 1932 ондоо ВКП(б)-гэй член В. Р. Романовые—партияна ба гүрэнэй жаяг заршам абаданайн тусеб; 12. 1940 ондоо ВКП(б)-гэй член В. С. Самиевые—саг үргэлжэ тухалайгаа архыне хэрүүлнэньн тусеб; 13. 1939 ондоо партиан членэй кандидат М. М. Гайворонские—өөрингөө ба түрэдэлдэйгөө үг гарбалме партиана даламтанайн тусеб; 14. 1939 ондоо партиан членэй кандидат В. И. Лямзиновиче—саг үргэлжэ архадабанайн ба СССР-эй Верховно Советэй 1940 оной июниин 26-най Указыне хазагайрууланайн тусеб; 15. 1940 ондоо ВКП(б)-гэй член А. И. Фоминине—парторганизацинаа өөрингөө дураар гаража ошонхойн ба СССР-эй Верховно Советэй 1940 оной июниин 26-най Указыне хазагайрууланайн тусеб;

- рууланайн тусеб; 16. 1928 ондоо ВКП(б)-гэй член Г. С. Чумиковые—СССР-эй Верховно Советэй 1940 оной июниин 26-най Указыне хазагайрууланайн тусеб; 17. 1939 ондоо партиан членэй кандидат С. Я. Иценкиые кулак байханаа партинаа даламтанайн тусеб; 18. 1939 ондоо партиан членэй кандидат М. А. Холодковые—ажалай заршамыне саг үргэлжэ хазагайруула ба парторганизацинаа өөрингөө дураар гаража ошонхойн тусеб; 19. 1939 ондоо партиан членэй кандидат Д. С. Спиридине—СССР-эй Верховно Советэй 1940 оной июниин 26-най Указыне хазагайрууланайн тусеб; 20. 1929 ондоо ВКП(б)-гэй член И. Т. Яновские—архадабанайн ба прогуй хэвэньн тусеб; 21. 1940 ондоо ВКП(б)-гэй член П. Г. Мариновиче партиана ба гүрэнэй жаяг заршамыне хазагайрууланайн ба архадабанайн тусеб; 22. 1939 ондоо партиан членэй кандидат Д. Д. Даревые—кандидатска карточкаа гээбэн ба харша ноурунуттай барисаатай байханайн тусеб; 23. 1939 ондоо партиан членэй кандидат Н. Б. Ачитуевые—саг үргэлжэ архадабанайн ба партиан нэрэ зэргые харюулжа шадаагүйн тусеб; 24. 1931 ондоо ВКП(б)-гэй член А. А. Барнасовые—партияна ба гүрэнэй жаяг заршам хазагайрууланайн тусеб; 25. 1938 ондоо партиан членэй кандидат А. О. Дедюковые—архадабанайн ба кандидатска карточкаа бала наар бариванайн тусеб; 26. 1939 ондоо партиан членэй кандидат И. И. Осолоковые—саг үргэлжэ архадабанайн ба колхозой зөөрине гутаабанайн тусеб; 27. 1940 ондоо партиан членэй кандидат С. А. Найгородовые—партияна шурган ошонхойн тусеб; 28. 1939 ондоо партиан членэй кандидат Б. Г. Бордоновые—партияна ба гүрэнэй жаяг заршамыне хазагайрууланайн тусеб; 29. 1939 ондоо партиан членэй кандидат А. Н. Зоринине—партияна ба гүрэнэй жаяг заршамыне хазагайрууланайн тусеб; ВКП(б)-гэй зэргэнүүтхэ гаргабан байна.

Политическэ хэмжээгээ дээшлүүлхэ

Хүдэлмэриинэ - Тарнашэнэй Улаан Аршини занаста тоолодожо байхан командка ба политическэ составай харюусалгаатай хүдэмэриинэ ба алолдэшад болбо идеоло-политическэ бэлдэхээрэ түрүү ээргэтэ байна ёботой.

Скворцов, «Коженин», промартелиин түрүүлэгшэ нүхэр Дулян, «Улаан Оронго» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Шабалян ба бусад болбо ВКП(б)-гэй ието рээр нэгшье асуулагда зүб харюу үтэлжэ шалабагүй.

Хаангай Иволгын аймагта болохон, РККА-гэй занаста байхан командка ба политическэ составыне бүридхэлтын дүн дээрэхэ абаад үзэхэдэ, «ВКП(б)-гэй историйн хуряаны курсы» 2-дох бүлэгтөө сааша шудалхан хан нэгшье байхатгүй. Харин нэгэдэх ба хоёрдох бүлэгтөө хайтар мэдэхэгүй хувууд байха юм. Жэшээлхэдэ, аймагай финансын тахангыне дагшна нүхэр Бордонов, спиртын заводой директор нүхэр Седых, Райпотребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр

Төршэлэн, призывнигуудай дунда хүдэмэри хангалтгүйгээр ябуулагдана. Энэ хадаа призывнигуудай ба комсомолуудайгаа дунда ВЛКСМ-эй айкомой идеоло-хүмүүжүүлгын хүдэмэри огто ябуулагтай байхан дээрэхэ болоно.

Учлашцын буралсалай шаварыне найжаруулгата дөрөгтэ, СССР-эй ардаай артист Гомбо Цыденжапов болото тухаламжа үзүүлэн, Учлашцын эмхидхэгдэлхэ үдэрөө хойшо хүдэлмэриинэ В. Д. Обдвенная, учлашцын хужжэмэй тахангыне дагшна Н. Н. Тихонов, сценически мэргэжэлтэй багша Е. Д. Прозорова гэгшэд урибхайханай мэргэжэлтэдье бэлдэхтэдэ угаа эхэ оролдогто гаргана. Мүн, актерскэ мэргэжэлтэй багшарежиссер нүхэр А. В. Миронскийн хүдэлмэриинэ учлашцын театрынаа таһагай студенттер хэдэ-хэдэн зүжэгүүдэ амжалтагайгаар табибан байна.

Запаста байгаа мэмэдна ба политическэ составыне ба призывнигуудай идеоло-политическэ хэмжээнь дээшлүүлхэ абадаг шухала болоно.

Учлашцын буралсалай шаварыне найжаруулгата дөрөгтэ, СССР-эй ардаай артист Гомбо Цыденжапов болото тухаламжа үзүүлэн, Учлашцын эмхидхэгдэлхэ үдэрөө хойшо хүдэлмэриинэ В. Д. Обдвенная, учлашцын хужжэмэй тахангыне дагшна Н. Н. Тихонов, сценически мэргэжэлтэй багша Е. Д. Прозорова гэгшэд урибхайханай мэргэжэлтэдье бэлдэхтэдэ угаа эхэ оролдогто гаргана. Мүн, актерскэ мэргэжэлтэй багшарежиссер нүхэр А. В. Миронскийн хүдэлмэриинэ учлашцын театрынаа таһагай студенттер хэдэ-хэдэн зүжэгүүдэ амжалтагайгаар табибан байна.

Учлашцын буралсалай шаварыне найжаруулгата дөрөгтэ, СССР-эй ардаай артист Гомбо Цыденжапов болото тухаламжа үзүүлэн, Учлашцын эмхидхэгдэлхэ үдэрөө хойшо хүдэлмэриинэ В. Д. Обдвенная, учлашцын хужжэмэй тахангыне дагшна Н. Н. Тихонов, сценически мэргэжэлтэй багша Е. Д. Прозорова гэгшэд урибхайханай мэргэжэлтэдье бэлдэхтэдэ угаа эхэ оролдогто гаргана. Мүн, актерскэ мэргэжэлтэй багшарежиссер нүхэр А. В. Миронскийн хүдэлмэриинэ учлашцын театрынаа таһагай студенттер хэдэ-хэдэн зүжэгүүдэ амжалтагайгаар табибан байна.

ПОЧТЫН ТАНАГУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИНЕ БАЙЖАРУУЛ

Ажлашан ардаай культуриа эрлэт угаа эхэ болоо. Тэдэвар шэнэ гав ба журналинуудыне уншажа, уласт рондын байдал тухай ба Совет Союз дотор боложо байгаа бонинууд үлэр бүри сонсожо байхыне эмхүсэнэ.

Тунхэнэй аймагай, Торын сомоной «Улаан Шанай» колхозоо нүхэр Э. Д. Дригенов ангажэ бэшэнь. «Торч сомоной дэргэдэхэ почтын таһа (дагшын нүхэр Болугтов) хадаа манай колхозой ба колхознигуудай захлан журнал ба газетнигуудыне дуту үгэдэг. Тус колхозой член нүхэр Д. Гултоновай — «почткынай мууд хусад үгэнэгүйтэ» — гэжэ асуулдан, нүхэр Болугтов — «тугаар ханхайн байгаа нон, теэд хэньшье абаж эрлэшэнэб гээ» гэжэ ханаа амарнаар харюусадг байха юм.

Учлашцын ургалта хадаа бурят-монголой искусствын хүжжэлтэтэй нягта барисаатай, Москвад болохон бурят-монголой искусствын декада болбо парти ба правительствын зүтхөө үндэр дээдэ сэгнэтэ абаа. Энэ хадаа бурят-монго арайдай урган хужжэжэ байгаа искусствые улам бүри мандуулха аргабайдал олгобо. Бурят-Монголой оперыа хүжжэлтэнэ дуушадны ба дуунай артистарыне бэлдэххтэдэ үргэнэ зам нээбэ.

Колхозой парторганизациин ургалта

Учлашцын сомоной (Ярууна), Кировый нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэ партиан эхин организац 1940 ондо 6 коммунистуудаар бүридэжэ тогтохон байха юм. Мүнөө болоходо тус организац 14 коммунисттай болоо.

Учлашцын ургалта хадаа бурят-монголой искусствын хүжжэлтэтэй нягта барисаатай, Москвад болохон бурят-монголой искусствын декада болбо парти ба правительствын зүтхөө үндэр дээдэ сэгнэтэ абаа. Энэ хадаа бурят-монго арайдай урган хужжэжэ байгаа искусствые улам бүри мандуулха аргабайдал олгобо. Бурят-Монголой оперыа хүжжэлтэнэ дуушадны ба дуунай артистарыне бэлдэххтэдэ үргэнэ зам нээбэ.

АРБАН ЖЭЛЭЙ АМЖАЛТАГАЙ ЗАМ

Энэ оной апрель барда Бурят-Монголой, Чайковский нэрэмжэтэ Театральн-Хужжэмэй учлашцын эмхидхэгдэлхэ нээ хойшо 10 жэлэй ой үйсэхэнь. Учлашцын эмхидхэгдэлхэн салба хойшо бурят-монголой искусствын ургаха ба хүжжэхэ хэрэгтэ нилээд туха үзүүлэнгөө мэдээжэ.

Учлашцын ургалта хадаа бурят-монголой искусствын хүжжэлтэтэй нягта барисаатай, Москвад болохон бурят-монголой искусствын декада болбо парти ба правительствын зүтхөө үндэр дээдэ сэгнэтэ абаа. Энэ хадаа бурят-монго арайдай урган хужжэжэ байгаа искусствые улам бүри мандуулха аргабайдал олгобо. Бурят-Монголой оперыа хүжжэлтэнэ дуушадны ба дуунай артистарыне бэлдэххтэдэ үргэнэ зам нээбэ.

Учлашцын ургалта хадаа бурят-монголой искусствын хүжжэлтэтэй нягта барисаатай, Москвад болохон бурят-монголой искусствын декада болбо парти ба правительствын зүтхөө үндэр дээдэ сэгнэтэ абаа. Энэ хадаа бурят-монго арайдай урган хужжэжэ байгаа искусствые улам бүри мандуулха аргабайдал олгобо. Бурят-Монголой оперыа хүжжэлтэнэ дуушадны ба дуунай артистарыне бэлдэххтэдэ үргэнэ зам нээбэ.

Учлашцын ургалта хадаа бурят-монголой искусствын хүжжэлтэтэй нягта барисаатай, Москвад болохон бурят-монголой искусствын декада болбо парти ба правительствын зүтхөө үндэр дээдэ сэгнэтэ абаа. Энэ хадаа бурят-монго арайдай урган хужжэжэ байгаа искусствые улам бүри мандуулха аргабайдал олгобо. Бурят-Монголой оперыа хүжжэлтэнэ дуушадны ба дуунай артистарыне бэлдэххтэдэ үргэнэ зам нээбэ.

Учлашцын ургалта хадаа бурят-монголой искусствын хүжжэлтэтэй нягта барисаатай, Москвад болохон бурят-монголой искусствын декада болбо парти ба правительствын зүтхөө үндэр дээдэ сэгнэтэ абаа. Энэ хадаа бурят-монго арайдай урган хужжэжэ байгаа искусствые улам бүри мандуулха аргабайдал олгобо. Бурят-Монголой оперыа хүжжэлтэнэ дуушадны ба дуунай артистарыне бэлдэххтэдэ үргэнэ зам нээбэ.

ЯРУУНЫН АЙМАГАЙ, „УЛААН ТУЯА“ КОЛХОЗ—ВСХВ-дэ КАНДИДАТ

Манай хүдэлмэрийн дүнгүүд ба зорилгонууд

Манай «Улаан Туяа» колхоз болбол хүдэлэй 4 жэлэй торшо малажалыг хүгжөөх ба таряалангай ургасы дэ-шэжүүлэх хэрэгтэ бага бэшэ амжалта-нууды туйлахан байна.

1939—40 онуудай торшо соо хү-говарна, хонин ажалай ба адуун ажалай, дахайн ба ангай фермнууд байгуулагдажа, 1942 оной хүдэлэ байха ёһотой эхэ малтай тоо толгойе—мүнөө январин 1-дэ хэдэн дахин үгүүлэн хүсөөгөөднэ.

Хэрбээ бүхы малай хүдэлэй 4 жэл соохи ургалгыг харамал, имме: 1937 оной январин 1-дэ өбөртэ март 336 толгой байханаа, 1941 оной январин 1-дэ 950 толгой болобо, хонин-амаад 743 толгойноо 2138 толгой хүртөөр ба адуу-морил 46,5 процент нэмэбэ. Малажалыг хүгжөөх 1938—39—40 онуудай түсэбтэ бүхы магнуудаар дүүргэгдэн байха юм.

Малажалаа улам саашаран хүгжөө-х ба тэрэнэй ашаг үгэлгыг ехэдэхын тулада малай тэжээлэй бэй база бай-гуулха, дулаан ба сөбөр байраар гүйсэд хангаха ёһотойднэ. Мун малай харуу-налгыг иматга зоотехническа ба ветеринарна заабаряар ябуулха хэ-рэгтэй.

Колхозойнай бүхы мал болбосон байраар үшөө хүсэл хангагдаудай. Тшигбөшье, асарай мал ба эхэ малнууд-най һайн байратай.

Таряанай газарыг үтэгжүүлэн адуу-рилхэ ба үндэр ургаса хураахын тула-да, 1940 ондо манай колхоз хабарай тарилгын бэлдэхэлхөө эхилжэ, ажалаа зөөнөгөй ёһоор эмхидхэнэ юм. Колхоз-ой 510 гектар таряанай газар 8 звенодо хубаарилан үгтөө. Звено бү-хэндэ 8—9 хүн хүдэлмэрилжэ, ефремов-скэ үндэр ургасын агротехнигыг эбөөр бэлтгэлхэнгээ ашаар, 1940 ондо үндэр ургаса абаабди. Жэшээлхэдэ, 510

гектар газарһаа, дунда жэшээгээр гек-тар бүриһөө 9,9 центнер ургаса ху-раагдажа.

Звеновод нүхэд Дагбаев ба Цыренов гэгшэд 117 гектар газарһаа га бүрийн 15,6 центнер таряа ургуулаа. Мүнөө нүхэд Дагбаев ба Цыренов гэгшэд Хүдөөажахын бүхэсоюзна выставкэдэ кандидатдаар баталалшабад. 1941 оной хабарай тарилгада манай колхоз бүрин түгэс бэлэн. Үрэнэн 100 процент сөбөр-лэгдэдэ хаагданхай. Машина зэбсөгэй заһабарилга ба агротехническа хэмлээ-ябуулганууд хэлтээ.

Колхозойнай элэ жэл ерэхэ бүри ургаса: 1936 ондо бүхы олоомнай 171.135 түхэриг байгаа һаа (тэрэв сооһоо малажалы—47435 түхэриг), 1940 ондо 457.425 түхэриг болобо (191485 түхэригын малажалыа оро-нон байна). 1936 онһоо хойно, гүрэнэй уялгата тушаалгануудыг саг болзор соонь 100 процент дүүргэбди.

Эдэ бүхы амжалтанууд хадаа манай колхозно малажал ба газар таряалан лээр хүдэлмэрилдэг эрхим стаханове-цуудай оролтолын аша мүн.

Колхозой эрхим стахановецуудһаа 1939 ондо Хүдөөажахын бүхэсоюзна выставкэдэ 6 түрүүшүүд ба 1940 ондо 5 хүн хабаадалсаба. Мүнөө, 1941 ондо Яруунын аймагай Гүйсэдхэхэ комите-тээр манай колхоз ба 14 колхозник, хонинной фермэ кандидатта баталагдаһан байна. Колхозой ажахы дээрэ 42 стаха-новецууд ба ударнигууд тоологдон.

Тэдэнэй дунда: колхозой хониншон, 1939 оной выставкэдэ хабаадаһан ба 1941 оной выставкэдэ кандидат нүхэр Ханда Цыренова, колхозой счетовод Бадмаев, ОТФ-е даагша Цыжипов, колхозой хаалишад Бураева ба Базарова, мориншон Бодиев, кол-хозой агнуушал нүхэд Жамбалов, Золтоев ба бусад. Агнуушал нүхэл

Жамбалов ба Золтоев, хоюулаа 1060 түхэригэй ан тушааха түсэбтэй аад, 5500 түхэригтэ тушааһан байна. Тэд-лэр, сезон соо 1200 гаран хэрмэнэй ба 11 шонин арда тушааба. Колхозой мориншон нүхэр Балдан Бодиев, нүүлэй 3 жэлдэ 35 гүүһнээ 33—33 унагыг түлжүүлэбэ.

Манай зорилго—1941 ондо таряанай ургаса ба малай ашаг үгэлгыг һайжа-руулха. Энэ зорилгыг эриэмтэйгээр дүүргэхын тулада бүхы бригаданууд, звенонууд, ферманууд ба колхознигуудай дунда социалистическэ мүрысөөг бүри үргэлөөр дэлгэрүүлхэ шухала. Манай колхоз болбол «Улаан Ярууна» колхоз-он социалистическэ мүрысөөнэй дог-вор баталанхай. Тус договорой ёһоор, мүнөө бүхэн гектар бүриһөө 12 цент-нерһээ доошо бэшэ ургаса хурааха уялта абаа. Малажалай талаар: 100 үнэһнээ 90 тугал түлжүүлэхэ ба нөгэ үнэһнээ 600 литр һу һааха, 100 эхэ хонинһоо 120 хурга түлжүүлэхэ, хонин бүриһөө 2 килограммнаа доошо бэшэ нооһо хайшалха, 100 гүүһнээ 60 уна-гыг түлжүүлэхэ гэхэ мэтэ уялгануудыг абажа, фермэнүүд өөһэд хоорондоо догвор баталба.

1941 ондо өөрингөө колхозой цент-рыг культурна болбосон болгохо асуу-далыг шухалтаналшабди. Энэ жэлдэ—колхозой хамтын бани, колхознигуудта 6 шэнэ гэр, 500 хонинной багтахы дулаан байра, изолятор ба бусад олон барилгануудыг бариха түсэб зохёгдо-бо. Мүнөө эдэ барилгануудай модые бэлдэхэлхэ 11 хүдэлмэришэн ба 8 мо-рил абажа байна.

1941 оной хүдөөажахын жэлыг бүри толотоомо амжалтатайгаар дүүргэ-хэ ёһотойднэ.

«Улаан Туяа» колхозой түрүүлэгшэ очир ЦЫДЕНОВ.

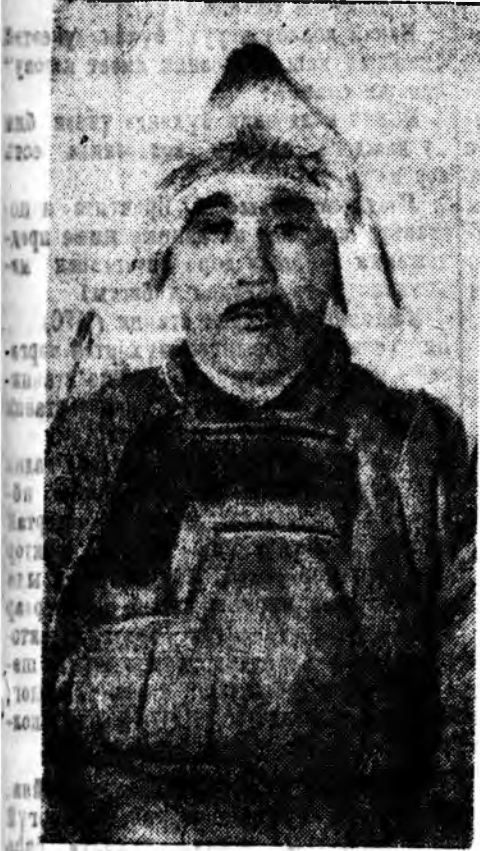
«Улаан Туяа» колхозой ОТФ-е даагша Ц. Е. Цыжипов, Тэрэнэй отарнь 1939—40 ондо 100 эхэ хонинһоо 112 хурига түлжүүлэн байна.

Хонинажалай ашаг үгэлгыг ехэдхэхэбди

Манай колхозой хонинной фермэ 1940 ондо түсэбэй ёһоор 747 хони хурига-луулжа байһан аад, 825 хони тү-рүүлжэ, абаһан хуригадаа бүрин һай-наар түлжүүлэн байна. Нүүлэй 4 жэ-лэй торшо соо хони амаанай тоо тол-гой 186,6 процент ургалһан ба мал үсхэбэрихэ гүрэнэй түсэбтэ саг үг-гэлжэ үлүүлэн дүүргэбди. Партийн Центральна Комитетэй ба СССР-эй Совнаркомой 1939 оной июлийн 8-ай тогтоолой ёһоор, 1942 оной эсэстэ ОТФ дээрэ 500 толгой эхэ хонин байха байһан аад, 1941 оной январин 1-дэ 1011 толгой болобо.

ОТФ дээрэ 15 хүн хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэй 50 процентны стахановецууд. Мун, хонинной гуртыг дааһа нүхэр Бобо Шагдаров өөрингөө хүдэлмэрилэ үшөө сэхээр хандана. Нүхэр Шагдаровай гурта культурна-болбосон талаараа аймаг дотороо жэшээтэ һайнда тоолог-дон. Хонидынь тобир тарганаар ба хоролтогүйгөөр үсэжэ байдаг. 1940 ондо нооһо хайшалха түсэбөө 158 процент дүүргэбэ. Бүхы колхоз дээрэ 24 центнер нооһо абаха түсэбэй оролдо, 26 центнер хайшалжа абаабди.

Мүнөө ОТФ-гэй хүдэлмэришэд бол-бол «Бурят-Монголой АССР дотор хүдөөажахын культурануудай ургасыг, малажалай ашаг үгэлгыг дээшлүүлхэ-нэй түлөө колхознигуудай ажалын түлөөһыг нэмэжэ түлэхэ тухайда» ССР Союзай Арадай Комиссарнай Советэй ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитетэй тогтоолыг зүблэн хэлсэдэ, 1941 ондо 100 хонинһоо 120 хурга абаха, хони-доо 100 процент оролдо оруулха, мери-нос хонинһоо 7 килограмм, метисһээ 3 килограмм ба нототай үлгэрэй хони-һоо 1,5 килограммнаа доошо бэшэ нооһо хайшалхаар уялгануудыг абаба. Цыден-Еши Цыжипов—«Улаан Туяа» колхозой ОТФ-е даагша.

«Улаан Туяа» колхозой агнууша, ВСХВ-дэ кандидат нүхэр Золтоев.

Эхэ хонинһоо хоёр түл абаха

Хонинной товарна фермэ дээрэ долоо-дохы жэлөө хүдэлмэрилжэ байһаб. 1938—39 онуудта, өөрингөө харуунал-жа байһан 100 эхэ хонинһоо 137 ху-рига хорсолтогүйгөөр түлжүүлжэ абаһанайгаа ашаар, 1939 ондо Хүдөө-ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ ошожо, түрүү стахановецуудай хүдэлмэригэй танилсаха зол хуби намда тудалһан юм.

1940 ондо минин харюусалгада бай-һан 166 хонингөө түрүүлжэ, 223 ху-риг абаһан байна. Эдэнэй заримань эхирлэһэн ба олонхин хэнзэлһэн байха юм. Мүнөө 1941 оной выстав-кэдэ хабаадалсаха кандидатдаар бата-лагдаад байна.

Үнгэргэшэ намарһаа хойшо 200 га-ран хонинной гурта дээрэ нүхэд Дулаан Шойдокова ба Эрдэнэ Доржиев гэгшэд-тэй хамта хүдэлмэрилнэ. Мүнөө тэдэ хониндой 200 шахуун түржэ, баран-даа ороондо оруулагдаба. Нэгэшыг ху-риганай хоролто болоогүй.

Биднэр малай харууналгыг зоотех-ническа ба ветеринарна заабарин ёһоор ябуулабди. Мүнөө хониндой үбэ тэжээл ба тулаан байраар гүйсэд хангагданхай.

Энэ жэлдэ эрхимээр хүдэлмэрилжэ, эхэ хонинһоон хоёр түл абахын түлөө тэмсэжэ байна.

Ханда Цыренова—ОТФ-гэй хониншон.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: зүүн гарһаа—«Улаан Туяа» колхозой түрүүлэгшэ, ВСХВ-дэ кандидат Очир Цыденов, колхозой счетовод, ВСХВ-дэ кандидат Бадмаев, 1938—39—40 онуудта 35 гүүһнээ 33 унага абаһан колхозой адуушан, ВСХВ-дэ кандидат Бодиев, 1940 ондо 166 эхэ хонинһоо 223 хурига абаһан, ВСХВ-дэ кандидат Х. Цыренова. О. Цыжиковэй фото.

ТАРИЛГЫН ҮНДЭР ШАНАРАЙ ТҮЛӨӨ

Ороной урда зүгэй районуудта хаба-рай тарилгын хүдэлмэри эхилэб. Дун-да Ашин республикануудай колхозууд ба совхозуудта нийтэ тарилга дэлгэ-рээ. Закавказида, Крымдэ, Дагестанда ба Краснодарска хизаарта хэдэн ар-баад мянгад гектаар тарилгада бай-на. Уралдын ССР-эй, Ростовско областин ба Калмыгай урда зүгэй районууд тарилгада оробо. Волга ша-дарай районуудта, центральна област-нуудта, мун удаань—Сибирьтэ тарилгын ахилханы дүтлөө.

Хабарай тарилгын условинуудын үгэргэшэ жэлэйхивээ һайн байна. Ороной олонхи районуудта хүрэнэй шиг үбанинь 1940 онойһоо элэб. Намарай тарилга нилээд өхөөр үнгэр-гэбэ. Колхозууд үрнөөр бүрин хангагданхай. Үнгэргэшэ жэлдэ 23 ялгад колхоздо зүб севоборот байгуулагдан байна. Харин энээнэй урда тээхи гурбан жэлэй торшо соо милд 17 мянгад колхоздо севообо-рот байгуулагдан юм.

Орон болбол колхозуудта үйлдэ-рийн ба политическэ үндэр дэбжэтлг өршөм байдалда хабарай тарилгыг өршөм угажа байна. Хүдөөажахын культу-рануудай ургасын ба малажалай аша үгэлгын түсэбтэ үлүүлэн дүүргэһэнэй түлөө колхознигуудай ажалай түлөө-һыг нэмэжэ түлэхэ тухайда парти ба правительствын тогтоол колхозуудта туйлай хүсэтэ зэбсэг олгобо. Колхознигуудай ажалын бүтөөсье ургуулахын тулада, колхозуудай хам-тын бүхы ажахыг бүри түргөөр дүүргэхын тулада хүсэл түгэс зэб-сэг байгуулагдаа. Украинын удаа, эрхим хүдэлмэрийн түлөө колхозни-гуудай ажалын түлөөһыг нэмэжэ түлэхэ гурим хэдэн олон областнууд, икзарнуудта ба республикануудта дээрэ. Колхознигууд энэ тогтоолыг

хүсөө баяртайгаар угтанад. Түрүү колхозууд тарилгын түрүү-шын үдэрһөө эхилэн үндэр эмхидхэ-лэй жэшээнуудыг харуулаа. Крымскэ АССР-эй, Тельмановскэ район хүдэлмэ-рийн 4 үдэрэй торшо соо, мартын 3-да эртын залаага бүхы культурануудай тарилгыг дүүргэбэ. Район доторнь үбэ ногоо тарилга эхилэб, хлопчатник ба бусад культурануудай тарилгада хүрбөө бэлдхэжэ байна. Колхозуудын эртын нар хахалагыг захалаа. Краснодарска хизаарай, Темир-оовскэ районной колхозууд залаага культурануудай тарилгыг һайнаар үнгэргэбэ.

Тарилга катаа хүдөө ажахын жэлэй эхин байһанын бүгдэндэ мэдээжэ гэшэ. Таряалангай бусад хүдэлмэ-рийн бараттайгаар үнгэргэбөшье, ха-рин тарилгага хаа соонь, эрхим шанартайгаар дүүргэжэ шадаагүй һаа, хүдэлмэрийн үрэн хэзээшье бага байха. Тарилгын үеде гүйсэдхэжэ шадаагүй юумөө удаадахи хүдэлмэ-ринүүдэй үедэ бүрин хүсэлдүүлхэн бэрхэтэй байдаг.

Энэ жэлэй хабарай тарилга үлэмжэ һайн условинуудта үнгэргэгдэхэ бай-һан энэ ушар хадаа харагдангадан даабаряа дүүргэлгэдэ шухала зүйлүү-дэ бүгдэндэ үгэнэ гэжэ бодохо болоо һаа эндүтэй явадал мүн. Энэ жэлдэ колхозуудай һайн условинуудыг шадамараар хэрэглэхэ хэрэгтэй, һанаагаа амарха явадал отго байха зэргэгүй. Тарилгыг үдэр бүхэндэ зүбөөр хүтэбэрилгэ, хабарай тарил-гын бүхы хүдэлмэрийн үндэрөөр эмхидхэлгэ хадаа амжалтыг шиндхэжэ байна. 1941 оной хабарай тарилга болбол үнэхөөр стахановска ба үндэр шанартай тарилга байха ёһотой. Зорилго юуб гэбэл, үсөөн бэшэ ушарнуудта агротехнигыг тоохогүй.

тарилгын болзорнуудыг хазагайруулха, голодхо гаргагшадта хайша хөрөгөөр хандаха гэхэ мэтын, үнгэриһэн жэл-нүүдтэ зарим колхозуудта тохөөлдо-һон алдуу эндүүвүүдыг дахин дабта-жа болохогүй.

Колхознигуудай ажалын түлбэ-рилхэ уравниловкыг усадха тухай-да парти ба правительствын тогтоол-той дашарамдан, агрономическа нау-кын туйлалтанууд ба эрхим колхозууд, бригаданууд, звенонууд ба стахановецуудай түрүү дүй дүршэл мүнөө улам бүри үргэнөөр дэлгэрхэ зэргэтэй. Мүнөө түрүү колхознигууд болбол голодхо хэцшэдэ тэсэжэ бай-хагүй гэшэ. Агротехникийн эрилтэ—колхоз бүхэнэй зайлалгагүй закон мүн. Тарилгын түрүүшын үдэрнүүдхэ эхил-эн, эдэ эрилтэнуудыг хатуугаар сах-иха шухала.

Зүгөөр, агротехникийн заабаринуудыг хазагайруулжа байһан тухайда олон-ног районуудһаа мэдээсэндэ Жэшэнь, Урда-Казахстанска областин Сарын-гачска, Колесскэ ба Шаульдерска районуудта тарилгыгаа зарим ху-бинь гараар үнгэргэһэн байна. Дагестанай, Туркменин ба Таджи-кестанай колхозуудта мун тиммэ фактигууд үзэгдэнэ. Урда-Казахстанай областин олон районууд тарилгын хүдэлмэрийнүүдыг ударуулаад, Манай корреспондентын мэдээсэлнэй ёһоор, Сузакска, Бостандыкска ба Джувалинска районуудай колхозууд тарилгага эхэ хожомдожо эхилэб. Бадамска МТЧ-эй район доторхи «Энбекни» колхоздо милд 7—9 сантиметр гүн-зүгнөөр хохална. Тиммэһээ, ехэнхи урланын булагдангүй газар дээрээ хөбтөжэ байха юм.

Урда-Казахстанай областной ба районно органицинууд тарилгын агротехникийн заабаринуудыг нарийр сахиха тухайда үсөөн бэшэ резолю-цинуудыг абаһан байгаа. Тээл, элэ

резольцинуудаа бэлүүлхэ сагай ерэхэдэн, агротехникодэ анхаралаа эрд буладхаһан байна.

Хүдөө ажахындахи томонууд дутаг-дануудта газартаряалангай эмхи-зур-гаанууд хайша хэрэгээр хандана гэжэ ВКП(б)-гэй Бүхэсоюзна XVIII конференци дээрэ заагдан байгаа. Тусхайлол, хүдөө ажахын хүдэлмэ-рийнүүдэй түлэг ябажа байха үедэ тракторнууд тэмч байна гэжэ тэм-дэлгэгдэнэ юм. Жэшэнь, эдэ эндүү-нүүд болбол Урда-Казахстанска областно энэһе жэлдэ дабтагдажа эхилэб. Бадамска, Караспанска ба Задарынска МТЧ-үүдтэ тарилгын тү-рүүшын үдэрнүүдтэ тракторнуудын тэмч байһан байна.

Эдэ бүгдэ хадаа тарилгын хүдэл-мэрийнүүдэй шарнынь партийна, советскэ ба газартаряалангай эмхи-зургаануудай хүсэд шалгадаггүй бай-һан тухайдан гэршэлэнэ.

Хүрэндехи шиг үбэ хүсэ, үлөөхөөр, энэ жэлдэ хабарай тарилгын хүдэлмэрийнүүд тиммээр лэ үнгэргэг-дэхэ ёһотой. Тарилгын болзорнуудын шиндэхыг удхашанартай гэшэ. Нэгэ-шье үдэрыг гэжэ болохогүй.

Материально-техническа түшэьге хаа-хаанагүй хаа соонь бэлдхэнэ байгаа һаа, оройой урда зүгэй районнууд тарилгага бүри амжалтатай-гаар үнгэргэжэ шадаха байгаа. Хэдэ хэдэн республиканууд ба областнууд тарилгын эхилхэ болотор тракторнуудайгаа заһабарилгыг дүүргэжэ. Нефтебазһаа түлшын зөөлгэ удаа-наар ябуулагдаа. Тарилга эхилэн зарим районуудта үрэнанын хүсэд кондициноно бэшэ байгаа.

гэбэл: нэгэшыг үдэрыг гэжэгүйгөөр хабарай тарилгада бэлдэхэ эрхи-мээр дүүргэхэ хэрэгтэй. Тарилгын түлэг ябажа байха үедэ элдэб гэнэ-тын ушарлануудай тохөөлдохогүйн тулада, тарилгада колхозууд, совхозууд ба МТЧ-үүдэй бэлдэхэлыг нарийн-нигтаар шалгахы шухала.

Зарим областнуудта бүришыг эхэ хүдэлмэри хэлдэхэ байна. Жэшэнь, Курска областто мартын 10-да тракторнуудай канитальна заһабарил-гын түсэб милд 70%, харин текуши заһабарилгын—73 процент дүүргэг-дэ. Куйбышевска ба Тамбовско областнуудта бүришыг муу байна. Урһа сээрлэлгэ ба тэрэнэй шарныг шалгалта хооло дүүргэгдэжэ.

Зарим районуудта колхозуудай унагай хүсэнь хайша хэрэгээр кандаа. Хүдэлмэрийнүүдэ иматгал машинаар гүйсэдхэхөөр харалаад колхозуудын мори ба сарнуудыг ха-барай тарилгада бэлдхэнэгүй. Марья-новска районной хэдэ хэдэн колхозууд-та моридтоо зарим ёһоор хандана. Районной ажалшадай депутатуудай Советэй гүйсэдком ба газартаряалангай талга бүхэнэй нангин уялга—хабарай тарилгын үелэ тракторна хүдэлмэ-рийнүүдыг унагай хүсэной хүдэлмэрийгэй зүбөөр зохицуулан ябуулгыг хангалта мүн.

Колхозууд ба совхозуудта шанга даабарит үгтэнхэй. 1941 ондо орон болбол 7 миллиард 900 миллион пуд орооһо абаха, бүхы бусад культурануудай ургасыг дээшлүүлэхэ ёһотой. Энэньнэ туйлахын тулада, нэн тү-рүүндэ, тарилгага эрхимээр үнгэргэхэ хэрэгтэй. Партийна ба советскэ органицинууд, большевик бүхэн хабарай тарилгын амжалтын түлөө угаа ехэ харюусалгай байна. («Правда»).

Европа ба Африкадахи дайн

(Дайнай ябуулгануудай тэмдэглэл)

Англи ба Германин фронт дээр Германин эсэргээ хүснүүдийг эдийнхитэй ябуулганууд тэмдэглэгдэнэ. Мартын 20-ой хүни Плимут дотбо...

Мэргэжлийн мэдээн соо хэлэгдэхэй ёһоор, Италийн самолетууд Перевезэхэд...

Павлова тосгондо (Ленинградска область) байгаа научна лабораторияда...

Советска союз дотор

ОСОАВИАХИМАЙ САНЫН УРИЛДААНДА МИЛЛИОН ХҮН ХАБААДАЛСАБА

Февралын 2-ноо мартын 20 хүртэр үнгэртгэхдэн, Осоавиахимай санын Бүх...

УКРАИНАДА 382 ШЭНЭ НУРГУУЛИ

Украинада шэнэ нургуулинуудай барилга эхилбэ. Нургуулинуудай барилга...

КОЛХОЗНО-ЗАГААНАЙ ТОВАРНА ФЕРМЗНҮҮД

Үнгэртгэнэ жэлдэ, Сталинградска областин хэдэн колхозуудта заганагай...

В помощь изучающим бурят-монгольский язык

11-й урок (арба нэгэдэхий урок)

Совместный падеж. Частица обладания (-тай, -той). Частица-гүй. 23. Помимо уже известных из предыдущих уроков падежей в бурят-монгольском языке есть еще один...

Примеры (ж-шэвнүүд):

Манай колхознигууд бүхэн үнөөтэй „каждый наш колхозник имеет корову“ или же сравнив: Манай колхозник бүхэндэ үнөөн би...

Примеры (ж-шэвнүүд):

Бургагшатай хөөрөлжэж байна разговаривает с преподавателем, үхэртэй эрээ приехал с товарищем, уба(а) вода—убатай с водой...

Упражнение 1. Прочтите и поставьте вопросы на данные ниже предложения (уникал доро заглаван дүүүлзүүдэг асуудал табигты)

Машинно-тракторна станци (МТС) Би үсгэлээр өөрынгөө нүхэртэй тэргэтай морвор машинно тракторна станцида ошооб. Машинно-тракторна станци манай колхозно холбо бэшэ МТС олон трактортай. Тэрээнгөө гадна МТС элдэб машинатай. МТС болбоз ндононо энэ жэлээ үсөөн трактортай байгаа. Энэ үбэл үшөө табан трактор эрээ. Трактор хада арадай ажамда өхэ хэрэгтэй машина гэмшэ. Тракторар элдэб янзын худалмари хөдөг. Тракторар газар хахацаг, хүнээ юумэ шөрөөдөг. Үбнэ сабадаг, тарья сохидог, мөдөшөө хөөрөдөг. МТС манай колхоздо өхэ туһалагча үзүүлдэг.

Манай колхоз мотодот газарта байна. Колхозник бүхэн үхэртэй. Үхэртэй колхозник угы. Миний нүхэрта баянага үнөөн би.

Машина-тракторна машинно-тракторний, станци, үсгэлээр тэрг-(н) тэргэтай морна, ошохо, ошогтой, огправиться, поехать, пойти, олон тэрээнгөө гадна элдэб үсөөн байгаа, энэ үбэл табан хадаа арадай ажамда өхэ хэрэгтэй элдэб янзын худалмари гавар хахаха хүнээ юумэ (н) хинээ юумэ шөрөтэ үбнэ(н) сабшаха тарья(н) сохиго, мо до(н) хүрөөлжэ, туһалагча үзүүлкэ, мотодот колхозник бүхэн үхэр үхэр(н) зөөрөлжэжэ үнөө(н) зөөрөлжэхэ

станци, үсгэлээр тэрг-(н) тэргэтай морна, ошохо, ошогтой, огправиться, поехать, пойти, олон тэрээнгөө гадна элдэб үсөөн байгаа, энэ үбэл табан хадаа арадай ажамда өхэ хэрэгтэй элдэб янзын худалмари гавар хахаха хүнээ юумэ (н) хинээ юумэ шөрөтэ үбнэ(н) сабшаха тарья(н) сохиго, мо до(н) хүрөөлжэ, туһалагча үзүүлкэ, мотодот колхозник бүхэн үхэр үхэр(н) зөөрөлжэжэ үнөө(н) зөөрөлжэхэ

много, кроме того, разный, всякий, мало, было бы, этой зимой, еще, пять, часица, указывающая на подлежащее, взрванный, козляство, очень, нужный, нужно, разные разные, различные, разные, работа, земля, пахать, тяжело, вещь, тяжесть, шөрөтэ, трава, соно, косяк, хлеб (в зерно и в корню), показывать; бить, молотить, дерево, бревно, пилить, помощь, (здесь) оказывать, лесной, колхозник, каждый (стоит после слова) скотина (рогатая) (здесь) корова, бескорынный, корова, разговаривать, беседовать.

Упражнение 2. Переведите на бурят-монгольский язык (бурят-монгол хэлэн дээрэ оршуулагты)

1. Мой товарищ разговаривает (хөөрөлжэжэ) с председателем колхоза. 2. Председатель колхоза приехал из города с моим товарищем. 3. Приходите сегодня к моему товарищу! 4. Мой товарищ будет жить в доме, в котором живу я. 5. Дом, где я живу находится в лесной местности. 6. У меня есть там хорошая лошадь. 7. Мой товарищ имеет хорошую лошадь.

Упражнение 3. Составьте 3 предложения из следующих слов (доро, заглаван үгэнүүдээр гурбан мөдүүлзэ зохиогты): мори(н), ошохо, колхоз автомобиль, хахаха, город, өрөхө, чанай, газар.

Сектор языка и письменности ГИЯЛИ. Хариусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Албаниахи фронт дээр нутагай уххатай тулалдаанууд болоно. Дайлагдажа байгаа хоёр талын артиллери...

Рейтер агентствын мэдээсэлээр фронт дээр Австралийн сэрэгүүд болбо...

Урда Абиссинида ябуулганууде хэжэ байгаа Англиян сэрэгүүд болбо...

Рейтер агентствын мэдээсэл соо хэлэгдэхэй ёһоор, Негелин райондо...

Албаниахи фронт дээр хоёр талын авиаци эдийхитэй ябуулганууде хэбэ...

Англин ба Германин авиацин гээлтэ

ЛОНДОН, мартын 21. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэлээр фронт дээр Австралийн сэрэгүүд болбо...

бомбардировщик ба 4 истребитель усадхагдан байна. Англиян авиаци энэ үе соо нэгэ истребителээ гээхэн байна.

ТОБШО МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

★ Французска Мароккодо сахар ба сай, малай ба ургамалуудай тонон, варим консервын продуктууд хомор болобо.

Забастовочно хүдэлөөнэй шалтгаанинь, эдэ компанинуудай албан-захирааны хүдэлмаришадтай салынгы дээшлүүлхы аргахан байна.

★ Рузвельт болбо богонион болзорттой амаралтада гараба гэжэ Ассошиэйтэд Пресс агентство мэдээсэнэ.

★ Индиян түүхын академи болбо Индиян арадай 20 зохиолтой түүхэ хэблэн гаргаха тухай тусоб зохиожо дүүргэбэ. Түүхэ хадаа Индиян ба Англиян хэлэн дээрэ гаргагдаха байна.

★ Шанхайдахи французска концессийн территории дээрэ байгаа трамвайна ба автобусно компанин, мүн уласхоорондын сэтгэмийн территории дээрэ байгаа автобусно компанин хүдэлмаришад ба албахаагашад дунда забастовко өхибэ. Мүнөө 400 шахам хүн забастовко хэһэн байна.

★ Үгээрэгшэ неделдэ Англиян гаргалшан сэрэгэй гаргалшан 94,3 миллион фунт стерлинг болоно. Энэ хадаа үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеын хинээ 2 дахин өхэ байна.

Х. Нямсариев

Ноёной хубуун

Урда сагта шэн ха. Нэгэ өхө ноён байган юм гэжэ. Тэрэ ноёной гарааар ганса хубуунинь уха муутай уймар байхан юм гэдэг. Эсэгэ ноён үбгөрөөд байхадаа, энэ тэнэг хубуунингээ тухайда элдэб юумэ бодожо, өхө лэ наада сэдхэлээ зободог байба.

Ноёной хубуун шэе абажа садахагуйгөө мөдэжэ, ямар нэгэн аргаар тэрэниинь хардаха сэдхэл түрбэ хэн ха. Тэрээн дээрэ нэгэ, өөрынгөө нэгэ хургые таһа хазажархобд, хургыем таһа хазаба гэжэ, тэрэ сохигшо хүүгээ мүнөө тэнэг ноёндоо мөдүүлээд, энэ заргыемнай таллажа үгтэй гэжэ гуйгаа хэн ха.

Тинхэдэн тэрэ ноён тэндэн үгтэй нэгэ хүнэй басагыг хунгажа, баггүй дурагуй байтарын багаар асараад, мүнөө тэнэг хубуундээ намган болгожо үгэбэ ха.

Тэрэ ноён тэдэ хоёртой заргые таһаха болоод байхадаа, хатагатайгаа хажууда ошожо, сохюулагша хүнэй хэлэһэн үгыгэ байра соонь тоолон хэлээд: — Одоо бишни, тэрэ зарга таһалха болоод байна гэшээб, хүнгэн хубсаһыемни гаргажа аса,—гэбэ.

Тинхэдэн, хатан асууна: — Шийни ямар зарга таһалха болоод, хүнгэн хубсаһа үмдэхээ ханабаш?

Тинхэдэн, хатан асууна: — Шийни ямар зарга таһалха болоод, хүнгэн хубсаһа үмдэхээ ханабаш?

— Угь, тэрэшни баргтайхан юумэ байгаа ёһотой даа! Хүнгэн хубсаһага үмдэжэ ошоод лэ тэрэ заргыг гаргуулажа абаад таһа татажархихоми гээшэ, миний хүшөөр тэнсэхэ тинмэ бүхэ таһахагуй юун байха нэм даа!

— Угь, тэрэшни баргтайхан юумэ байгаа ёһотой даа! Хүнгэн хубсаһага үмдэжэ ошоод лэ тэрэ заргыг гаргуулажа абаад таһа татажархихоми гээшэ, миний хүшөөр тэнсэхэ тинмэ бүхэ таһахагуй юун байха нэм даа!

— АИ тэнэг агдамар, өсөөгшын наһа дүүрэхэ дээрэ шамда юун гэжэ хэлээ хэн бэ?

— АИ тэнэг агдамар, өсөөгшын наһа дүүрэхэ дээрэ шамда юун гэжэ хэлээ хэн бэ?

— Мартажархоб!

— Мартажархоб!

— Эсэгынгээ гэрээд үгыгэ мартажархоб гэжэ, малхыжа бууһан шш, юу ойлогшоши даа! Зарга гээшэшин хушөөрөө татахада табаршадан бур...

— Эсэгынгээ гэрээд үгыгэ мартажархоб гэжэ, малхыжа бууһан шш, юу ойлогшоши даа! Зарга гээшэшин хушөөрөө татахада табаршадан бур...